

Prenumeratę przyjmują:

W Krakowie: Administracja „CZASU“ biurowo p. S. A. Krzyżanowski, handel Dworski...

CZAS

Czas wychodzi co dzień wyjąwszy niedziela i dni świąteczne. Oddzielnie Nra „Czasu“ o ile zapas staroży, w Krakowie po 10 c. z przesyłką pocztową 12 c.

Prenumerata wynosi: na rok zhr. 20, na 2 miesiące zhr. 6, na 1 miesiąc zhr. 2-50

Przedpłata na „CZAS“

od dnia 1go Kwietnia 1876 r. Z przesyłką pocztową w państwie Austriackim:

Table with columns: na pół roku, na kwartał, na 2 miesiące, na 1 miesiąc. Prices for Kraków and elsewhere.

w Krakowie: na pół roku zhr. 10, na kwartał zhr. 5, na 2 miesiące zhr. 4, na 1 miesiąc zhr. 2

Uprasza się o wczesne zamawianie i wyraźne wypisanie nazwiska i miejsca odbioru...

Prenumerata liczy się tylko od pierwszego do ostatniego dnia w miesiącu.

Prenumeratę najdogodniej przysłać przekazem pocztowym.

Cena „Czasu“ za granicą ogłoszona jest w tytule każdego numeru.

Kraków 3 kwietnia.

Zaprzeczono z półurzędowych źródeł pogłoskom o zamiarze cara Aleksandra złożenia rządów państwa w ręce carewicza...

Jżeli nagle śmierć cara Mikołaja ułatwiła zakończenie wojny wschodniej; to dziś zmiana osoby Cara nie mogłaby wpłynąć...

Gabinet rosyjski chcąc niechcąc musiał poddać się konieczności przemawiania w duchu pokojowym i wspierania polityki austriackiej...

wne prawa i przywileje. Między obu bowiem cesarstwami zajmuje cesarstwo Niemieckie stanowisko niby neutralne...

W sojuszu trzech cesarstw zawsze trzeba liczyć dwóch przeciw jednemu, jeśli ten jeden wychodził po za zakres woli i interesów...

W tej chwili ten mniej mogą wpływać zewnętrzne działania politykę na Wschodzie, iż oba mocarstwa zachodnie są jakby odosobnione...

Interesom zaś Prus nie może dogadzać powstanie na Wschodzie, gdyż tylko Rosja byłaby w stanie osiągnąć z niego korzyści...

Gabinet wiedeński w pierwszych czasach powstania w Turcyi mniej okazywał stanowczości, i pamiętamy, że organa jego półurzędowe brały nawet w rachubę możliwość...

syne na Wschodzie, nie chcąc zostawić jej samej jednej korzyści z ruchu powstańczego, wtedy Niemcom przypadłoby tylko pozostać...

W ten sposób zapadło postanowienie, iż Turcyja nie zostanie pozbawiona swoich prowincyj, że Serbia i Czarnogóra nie mogą czynnie stanąć przeciw Turcyi...

KOESPONDENCYA „CZASU“

Lwów 1 kwietnia.

14te posiedzenie Sejmu krajowego.

Na dzisiejszym posiedzeniu rząd przedłożył preliminarz funduszy indemnizacyjnych na r. 1877...

Z początku posiedzenia złożono do łaski marszałkowskiej aż pięć wniosków. Mianowicie poseł Chrzanowski...

„Wysoki Sejm uchwalil raczy: Zważywszy, że w Galicyi — bogatej w plody kopalne, mianowicie w okolicach Krakowa i w Karpatach...

Zważywszy, iż Sejm uznał już potrzebę założenia w Krakowie szkoły górniczej i hutniczej, uchwalając 10go listopada 1869 r. ustawę reorganizującą Instytut techniczny...

z Wielkim Ks. Krak. wzywa rząd o założenie w Krakowie szkoły górniczej i hutniczej.

Wniosek posła X. Chełmeckiego: „Rada Państwa w Wiedniu, niedostateczność plac i wymagające się ubóstwo niższego duchowieństwa...

Zważywszy zaś, że w kraju naszym jest około 900 księży, utrzymujących się placą nieprzechodzącą 210 zhr., zatem placą niedorównującą pensji woźnych...

Wysoki Sejm raczy uchwalil: 1) Wzywa się rząd o spieszne uregulowanie i podwyższenie dotacyi dla duchowieństwa, pieczę dusz...

Wniosek posła Dra Antoniewicza: „Jak wiadomo w roku 1876 kończy się ułoga ułożona między obydwoma państwami cesarstwa austriackiego...

Wysoki Sejm raczy uchwalil: „Wzywa się c. k. Rząd, aby przy zbliżających się rokowańach, między obiema państwami cesarstwa austriackiego...

Wysoki Sejm raczy uchwalil następującą rezolucyję: Wzywa się c. k. Rząd, by w celu zaspokojenia słusznych żądań kraju pod względem komunikacji kolejowej...

kolei drugorzędnych w północno-wschodniej części kraju, tudzież rezolucyj Sejmu z dnia 29 maja 1875...

Wreszcie wniosek hr. Reya, aby Sejm ponowił wezwanie do rządu o zrównanie feryj w szkołach średnich i ludowych z feryjami uniwersyteckimi...

Świętojurcy, na których czele tym razem stoi X. Szaszkiewicz zapytują komisarza rządowego — czy rząd nie myśli skasować nauki języka polskiego w szkołach ludowych z wykładem ruskim...

Od czytania wreszcie interpelacyj p. Hoszarda i towarzyszy, w której interpelacji zapytują komisarza rządowego, dlaczego wbrew przepisom rozporządzenia cesarskiego z 5 czerwca 1869 r. do tychczas władze skarbowe zatrzymują język niemiecki w wewnętrznej manipulacji...

Wybrani pp. Krzczonowicz Kornel, Dzieduszycki Tadeusz, Spławiński, Gross, Fruchtman, Abrahamowicz, Weigel, Iwaniszów, Ponieważ komisja miała się składać z 9ciu, a wybrano 8miu przeto marszałek zarządził wybór uzupełniający...

Na posiedzeniu z dnia 26 maja 1875 r. powziął sejm uchwałę w trzech częściach, z których dwie pierwsze brzmią: 1. Sejm uznając potrzebę systematycznego wszechstronnego zbadania kraju...

W wykonaniu powyższej uchwały odniósł się Wydział krajowy dnia 1 czerwca 1875 r. do komisji fizyograficznej w akademii umiejętności w Krakowie...

Gdy tym sposobem komisja fizyograficzna zastosoowała się do wezwania Wydziału krajowego, komisya kultury krajowej wnosi:

Część literacko-artystyczna.

TEATR.

Twierdzą niektórzy, że dzieje nasze mało dostarczają motywów do dramatu, który z natury swej silnych wymaga kontrastów, aby głębsze wyrzucił wrażenia...

Ilustracją tego co właśnie powiedziane, jest tragedia w pięciu aktach Franciszka Wężyka pod tytułem Wanda...

znym lazurze nieba żadną nieprzymionym chmurką, ale ożywcze tchnienie tej atmosfery pokrzepiało i wyszlachetniało uczucie. Romantyzm zawładnął beriem w chwili, kiedy klasycyzmowi zaczęło ubywać siły...

Dziś, mianowicie we Francji znowu dostrzegać się daje zwrot ku temu dość długo już ugiętemu leżącemu polu, i kilka nowych dzieł dramatycznych, które oburzają występują po nad poziom współczesnych...

Dobre miała natchnienie p. Parznicka, że wybierając sztukę na swój benefis, zamiast zapożyczać się u obcych literatur, przeniosła nas w zdrową atmosferę przeszłości swojskiej i dała pierwszeństwo autorowi, który dla Krakowa niezapomniane nigdy...

Chcąc sprawiedliwie ocenić wartość tragedji Wandę, Oddana w czysto Racinowskiej formie, posiada ona niejedną zaletę właściwą temu mistrzowi klasycy-

tość stylu, i tragedia tak jak jest przeobrażona wygląda jak perystyl grecki z gotykami ornamentami. Zmiany poczynają się już od tytułu, do którego dodano „Córka Krakusa“; przybyło kilka nowych osób...

Może to wszystko wydawać się zbyt posagowego nuchomem a nawet błędem wobec feierwerkowego wiru dzisiejszej literatury dramatycznej, ale zaprzeczć nie można, że jest pewna wzniosłość w tej koturnowej powadze i w tej wyrafinowanej szlachetności, jaką klasycyzm otaczał swych bohaterów...

Tragedja o której mowa, tak jak była przedstawiona w sobotę, inną jednak nieco przybrała postać. Została ona przez niewiadomego nam architekta, jeżeli użyć można porównania, przebudowana, odrestaurowana, odświeżona. Zrąb ten sam wprawdzie, ale ileż cegieł wyleciało z dawnej budowy...

walki, spotyka się przed bitwą z Rytgerem, z jakąż była oddana pełnią uczucia! P. Parznicka nie tylko gra była prawdziwą Wandą, była nią również postaciami, a w ostatnim akcie, kiedy rzucił się ma w Wisłę, zdawało się że Wanda z temi samymi rytmami i w tym samym kostiumie zeszała do obrazu Piotrowskiego, którym tak się zachwycano.

P. Podwyższyński jako arcykapłan siłą klasycznej swej powagi i tej intonacji, jaką tak wybornie nadawał umie mowie, która w trzejactach tego rodzaju odróżnia się winna od potocznej formy wypowiedzenia swych myśli używanej w dramatach, wywierał wielkie wrażenie.

W trzejactach Wanda nieposłannie zajmuje miejsce muzyka, którą do śpiewów i chórow ulży dyrektor orkiestry operowej p. Hoffmann. P. Wołoszka, grająca rolę Ulla barda Rytygiera, odśpiewał pięknie kilka ustępów, a chóry wykonane z precyzją, urozmaicały poważną treść tragedji.

W końcu wspomnieć jeszcze należy, że wystawa była staranna, dekoracje wyobrażały wskazane w tragedji okolice Krakowa, a teatr liczna zapelniała publiczność, która podniosłym, patriotycznym nastrojem sztuki i grą wyborną ujęta, do egzaltacji posuwała objawy zadowolenia.

